

Stórabretland og vit

MÁNADAGIN fellur dómur í Haag í sakarmálinum millum Danmark og Noreg um, hvar markið skal vera millum Jan Mayen og Grønland. Danir krevja 200 fjórðinga mark, norðmenn krevja miðlinjumar. Tað stendur þúra greitt, at dómurin ella heldur premissurnar í dóminum kunnu fáa stóran týðning fyri ósemju okkara við bretar um markið millum Føroyar og Skotland.

Í blaðnum í dag víðgera vit part av hesum spurningum. Vit hava tvær sera áhugaverdar samrøður við teir báðar føroyingarnar, sum vita mest um hesar spurningar, ein fyrrverandi dómari og so leiðaran í nevndini, ið samráðist við bretar um markið.

EFTIR at hava "grivið" nakað í hesum stóra og fyrri Føroya sera avgerandi máli stendur tað okkum þúra greitt, at bretar hava als einki at gera inni á okkara landgrunni. Krøv ella tankar teirra um, at at eitt botnmark skal setast millum Føroyar og Bretland, sum liggur langt innan fyrri verandi fiskimark eru þúra burturvið. Og tað stendur eisini greitt, at føroyingar í veruleikanum hava nógva sera góð kort á hondini í samráðingunum við bretar.

HER eru nøkur teirra. Vit eru av altjóða samfelagnum góðkend sum tjóð, ið burturav er bundin at fiskivinnu, eins og Grønland og Ísland eru tað. Hetta stendur eisini í eini grein í havrættarkonventionini frá 1958. Vit hava síðani 1976 havt miðlinjuna til fiskimark og hevur hetta mark verið

praktiserað av øðrum tjóðum - eisini bretum, tó við undantaki av ósemju um nøkur grundlinjupunkti, sum so aftur hava orsakað nøkur grá øki. Men sum heild hava bretar góðtikið miðlinjuna sum okkara fiskimark.

NÚ er tað so, at bretar vilja ikki góðkenna somu miðlinju sum botnmark, og hetta er tað, sum trætán snýr seg um. Hyggja vit at øðrum londum, so finst neyvan eitt dømi um, at fiskimark og botnmark ikki er tað sama. Og vit kunnu so bert ímynda okkum tað hópisleysa og ómøguliga í, at tað millum Føroyar og Bretland skal vera eitt fiskimark og eitt botnmark. Latið okkum siga, at bretar fáa viðhald og sleppa inn á okkara landgrund. Tað merkir, at skulu teir eftir móguligari olju í undirgrundini, skulu teir hava sínar boripallar, síni oljuskip osfr. innan fyrri okkara fiskimark. At hetta verður ómøguligt at praktisera sigur seg sjálvt. Og nettup tí at tað hevur verið vanligur praksis at fiski- og botnmark

fylgjast hava bretar einki at velja í - annað enn at góðtaka miðlinjuna sum botnmark.

TAÐ skal tí vera áheitan okkara at bretar um rætt og slætt at virða rætt føroyinga at vera til sum tjóð. Soleingi teir krevja, at botnmarkið skal liggja langt innan fyrri verandi fiskimark, krevja teir harvið í veruleikanum eisini, at miðlinjuna ikki longur skal vera fiskimark, men hvar í verðini fáa bretar viðhald fyrri einum kravi um botnmark, sum skal hava við sær, at føroyska fiskimarkið skal skerjast! Neyvan í Haag og neyvan nakra aðrastaðni. Vit fara tí at heita á bretar um at taka hesar "tankar", hesi fullkomiliga órimuligu og eisini lítið sømiligu krøvini aftur.

NETTUP tann sannroyndin, at bretar ikki hava viljað tosað um fiskimarkið í samráðingunum vísir, at teir vilja sleppa undan júst tí. Hvat hevði tað ikki elvt til ósing, um bretar bráðdliga fóru at krevja av føroyingum, at vit góðtøku

eitt fiskimark, sum liggur væl nærri Føroyum og langt inni á okkara egna landgrunni. Og her eru vit við "sagens kerne" soleiðis sum vit hava uppfatað tað: nevniliga, at krav breta um eitt botnmark inni á okkara landgrunni er tað sama sum at krevja, at vit skulu flyta fiskimarkið samsvarandi. Og tá bretar vita, at hetta fer ikki at bera til, lata teir sjálvandi vera við at nema við henda eyma spurning undir samráðingum. Hann vilja teir biða við og so heldur royna "at lirka og lumpa" til teir fáa føroyingar at geva seg.

FØROYINGAR hava brúk fyrri nøkrum positivum, fyrri eini vón í hesum sváru tíð. Hetta vita grannar okkara bretar fullvæl. Tað er tí einki annað enn ein dáragerð teir gera móti okkum í hesum døgum, har vit siggja móguliga olju í undirgrundini sum eina av inntøkukeldunum hjá komandi ættarliðum. At krøv breta eru órimulig og burturvið er so eitt. Men at teir fasthalda hesi krøv er einki minni enn ein seta okkum knívin í ryggin. Tað høvdu vit ikki ventað av okkara grannum bretum. Teir skulu vita, at teir við at fasthalda um hesi síni krøv forða føroyingum í at fara undir eina komandi oljuvinnu, og tað er kanska nettup meiningin! Men enska leyvan kann líka so væl avskriva sær móguleikan til okkara undirgrund, tí hann fær hon ongantið. So istaðin fyrri at seta kila í hjólið, áttu bretar at góðtikið miðlinjuna sum botnmark og síðani saman við okkum roynt at kanna móguleikarnar fyrri at finna olju og fáa hana upp. Tað hevði sœmt seg einum góðum granna.

Er du klar til karriere?

Teknisk Skole Slagelse udbyder to eftertragtede teknikeruddannelser, der begge giver gode karrieremuligheder.

START AUGUST 1993

VVS-tekniker | Gastekniker

VVS-teknikeren arbejder bl.a. med projektering, beregning og tilbedingsgning inden for større varme-, ventilations- og sanitetsvirksomheder eller i rådgivende ingeniørfirmaer.

Gasteknikeren beskæftiger sig med stort set de samme arbejdsopgaver, men her drejer det sig om store gasanlæg f.eks. i forbindelse med udbygning og service af det danske naturgasnet.

Vælg en skole med mange års erfaring og tæt kontakt til virksomhederne. Det er dem, der skal bruge dig efter endt uddannelse! Ring til tlf. 53 52 58 60, lokal 2034 og få mere at vide.

VÆLG DET SIKRE - VÆLG:

Teknisk Skole Slagelse

Bredahlsgade 1 · 4200 Slagelse
Telefon 53 52 58 60

Hvør skal reka politikkin?

Sjálvandi skal tað fyrri tann einstaka borgaran vera ein sjálvsagdur rættur fritt at tala og skriva um samfeligins viðurskipti. Hetta er ein av lunnunum undir einum samfelag, sum byggir á fólkaræði.

Hetta gevur borgarunum móguleikar at visa á sína nœgd ella ónœgd. Júst í hesum døgum er tað sera umráðandi, at hesin rættur gevst.

Borgarin fær í fyrsta lagi móguleikan at loysa upp fyrri sínum aggressjónum, men í øðrum lagi kann eitt breitt kjak um viðkomandi evni føra við sær, at politisk myndugleikin fær nýðugu breiddina lýsta, áðrenn støðutan.

Alt gott um tað

Men nú hevur sjúkrahússtjórin enn einaferð tikið blaðið frá muninum og hevur beinleiðis í bløðunum lagt seg út í eitt politiskt kjak um okkara sjúkrahúsværk.

Týðuliga og greitt verður boðað frá, at hann er ímóti at hava trí sjúkrahús og nevni tað sum ein trupulleika, at ein politisk avgerð er tikin um, at so skal vera. Hetta er annars eisini sambært lóg.

Eg ætli mær ikki í fjølmiðlunum at víðgera henda trupulleika, at landsins tænaðsmenn brúka umsitingarlaga sess sín at reka ein politikk ímóti lögtingi og landsstýri, tí tað verður víðgjort í øðrum forum.

Men fyrri norðoyingar og fyrri suðuroyingar og fyrri starvsfólk og uttan iva fyrri fólk flest, má tað kennast orkymlandi, at ovasta dagliga leiðslan hevur henda boðskap. Men latið tykkum ikki taka av fótum, tí her verða fleiri um at ráða.

Spurningurin um loyaltit má so takast upp av landsstýrinum í størsta álvara, tí annars eru vit ikki harrar yvir, hvat annars kann henda.

Svárið til tænaðsmenn, sum koma í eina slíka konflikt við sin arbeiðssetning (og tað er hóast alt ein erlig sak) má so vera at víkja sessin, tá ein ikki longur loyalt megnar at rokja sitt starv.

Jóannes Eidesgaard,
landsstýrismáður